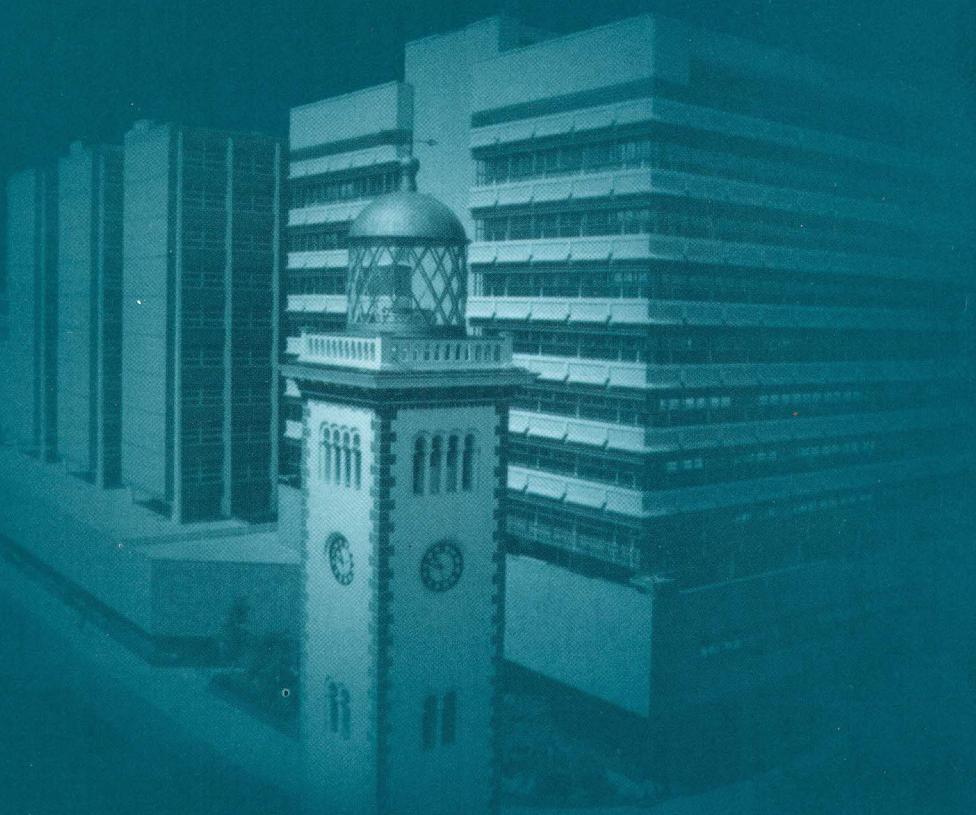

වාර්ෂික වාර්තාව

2002

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

2002

වර්ෂය සඳහා

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින්
ගරු මුදල් අමති වෙත ඉදිරිපත්
කරනු ලබන

වාර්ෂික වාර්තාව

පිටපනක මිල

මහ බැංකු කවුත්ටරයෙන් මිලදී ගැනීමේදී රුපියල් 200 ඩී.

සාමාන්‍ය තැපෑලෙන් එවිමට රුපියල් 235 ඩී.

ලියාපදිංචි තැපෑලෙන් එවිමට රුපියල් 250 ඩී.

එනෙර මිල

දූවන් තැපෑලෙන් (ලි.ප.තැ.) එවිමට එ.ජ.බොලර් 35 ඩී.

මුහුදු තැපෑලෙන් (ලි.ප.තැ.) එවිමට එ.ජ.බොලර් 20 ඩී.

ISSN - 1391 - 359 X

ISBN - 955 - 575 - 008 - 2

කටර සැකසුම : පද්මාජලී කරුණානිලක

රන්මලාන, දුම්බිණි මාවතේ අංක 41 දරණ ජ්‍යානයේ පිහිටි සර්වේදය විශ්ව ගෝඛා මුද්‍යාලයේ මුද්‍යකා කරන ලදුව, කොළඹ
00100, ජනාධිපති මාවතේ, අංක 30 දරණ ජ්‍යානයේ පිහිටි ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් පළ කරන ලදී.

ගරු මුදල් ඇමති,
මුදල් අමාත්‍යාංශය,
කොළඹ 00100.

ගරු ඇමතිතුමති,

මුදල් තීනි පනතේ 35 වගන්තියේ (422 අධිකාරිය) විධිවිධාන ප්‍රකාර ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලය විසින් ආර්ථිකයේ තත්ත්වය, ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ තත්ත්වය සහ මුදල් මණ්ඩලය විසින් අනුගමනය කළ ප්‍රතිපත්ති හා හියාමාර්ග පිළිබඳව විවරණයන් අධ්‍යා වාර්ෂික වාර්තාවක ඒ ඒ මුදල් වර්ෂය අවසන්ව මාස 4 ක් ඇතුළත මුදල් ඇමති වෙත ඉදිරිපත් කළයුතු වේ. මෙම තීනිමය ද්‍රව්‍යාතාව සපුරාලමින්, 2002 වර්ෂය සඳහා වූ ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් මණ්ඩලයේ පණ්ඩ තුන්වැනි වාර්ෂික වාර්තාව මේ සමග ඉදිරිපත් කරමි.

මෙයට,
විශ්වාසී,

ඒ.එස්.ජයවර්ධන
අධිපති.

2003 අප්‍රේල් 30 වැනි දින,
කොළඹ 00100, ජනාධිපති මාවත්, අංක 30,
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ දී ය.

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

මුදල් මණ්ඩලය

(2002 දෙසැම්බර් මස 31 වැනි දිනට)

ඒ.එස්.ජයවර්ධන

අධිපති

ජේ.වරින රත්වත්තෙ

මුදල් අමානාශයේ ලේකම්

සි.වන්මූගම්

පත්කළ සාමාජික

2002 දෙසැම්බර් මස 31 වැනි දිනට සිටි ප්‍රධාන නිලධාරීන්

ඩී.එම්.නාගහවත්ත
බඩුලිවී.ජී.විජේවර්ධන
සී.අබෙනායක මෙනෙවිය

ඩී.බේරෝගොඩ
ඇං.ඒ. ජයතිස්ස
එම්ලේ.අර්ථසී.කුරේ මිය
ඇං. ජයමහ මිය

- නියෝජන අධිපති
- නියෝග්‍ය අධිපති
- අධිපතිගේ පහකාර පහ
මුදල් මණ්ඩලයේ ලේකම්
- අධිපතිගේ පහකාර
- අධිපතිගේ පහකාර (මුදාභාර ඇත)
- අධිපතිගේ පහකාර (අර්ධනාලීනව මුදාභාර ඇත)
- අධිපතිගේ පහකාර

උු. අධික්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
ඩී.ඩී.යිරියේන මිය

ව්‍යවහාර මුදල් දෙපාර්තමේන්තුව
සී.උම්.අරියරත්න මිය
දේශීය මෙහෙයුම් කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව
චී.එම්.විලේසිංහ මිය

අර්ථීක පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
ඒ.ඒ.කරුණායේන

සෞඛ්‍ය අර්ථාධක අරමුදල් දෙපාර්තමේන්තුව
එන්.ඩේ.පෙරේරා

විනිමය පාලන දෙපාර්තමේන්තුව
එච්.ඒ.ඩේ.හෙට්ටිංගර්ටි
මුළු දෙපාර්තමේන්තුව
ඩී.එල්.කුවුවාවල
කොරෝනාදන්

- අධිකාරී
- පාලක
- ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී
- අතිරේක ප්‍රධාන ගණකාධිකාරී

මානව සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
එම්.ඒ.නන්දයිලි	-	අධ්‍යක්ෂ
ප්‍රවීත්ති දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
ඩේ.එම්.වි.ඩී.ජයපුත්දර	-	වැඩිහිටියෝගි
එම්.ඩී.නිලධාරි	-	වැඩිහිටියෝගි
නොරතුරු තාක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
පි.ඩී.උරු. ප්‍රතාත්මක	-	අධ්‍යක්ෂ
ජාත්‍යන්තර මෙහෙයුම් කටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
ච්‍රි.එම්.විඛි.නි. විරසේකර	-	අධ්‍යක්ෂ
නීති දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
එස්ක්‍රිප්තුරුගමුව මිය	-	අධ්‍යක්ෂ
කළමනාකාරීන්ව විගණන දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
ච්‍රි.එම්. රත්නපුර	-	අධ්‍යක්ෂ
කළමනාකාරීන් සංවර්ධන කේත්දය	-	වැඩිහිටියෝගි
ඩී.ඩේ. නාතායන්කාර මිය	-	වැඩිහිටියෝගි
බැංකු නොවන මූල්‍ය ආයතන අධ්‍යක්ෂ දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
එල්.ඩේ.අභ්‍යන්තිලක මිය	-	අධ්‍යක්ෂ
ගෙවීම් සහ පියවීම් දෙපාර්තමේන්තුව	-	වැඩිහිටියෝගි
කේ.ආර්.එම්.සිරිවර්ධන මිය	-	වැඩිහිටියෝගි
පරිග්‍රෑ දෙපාර්තමේන්තුව	-	වැඩිහිටියෝගි
එල්.වඩි. ඩේමේන	-	වැඩිහිටියෝගි
රාජ්‍ය ණය දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යකාරී හා රෝස්ට්‍රුයේ
කේ.ඩී.ඩී.ධිරසිංහ	-	වැඩිහිටියෝගි
එම්.එන්.නොවර	-	වැඩිහිටියෝගි
ප්‍රාදේශීය සංවර්ධන දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
එම්.එන්.අන්තනායන	-	අධ්‍යක්ෂ
ලේකම් දෙපාර්තමේන්තුව	-	ලේකම්
ච්‍රි.එම්.එල්.ප්‍රතාත්මක	-	ලේකම්
ආරක්ෂක සේවා දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
ගාමින් ආගමිතන	-	අධ්‍යක්ෂ
සංඛ්‍යාන දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
අනිලා ඩී.බණ්ඩාරනායක මිය	-	අධ්‍යක්ෂ
බැංකු කටයුතු අධ්‍යයන කේත්දය	-	අධ්‍යක්ෂ
කේ.ජේගනාදන්	-	අධ්‍යක්ෂ
එම්.ඩී.නිලධාරි	-	වැඩිහිටියෝගි
පුහුණු වැඩකටයුතු දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
ඩී.කේ.නාතායන්කාර මිය	-	අධ්‍යක්ෂ
පුහුණු සුභාධින දෙපාර්තමේන්තුව	-	අධ්‍යක්ෂ
ඩී.වි.පෙරේරා මිය	-	අධ්‍යක්ෂ
ඩී.කේ.පරණවිනාන	-	අනිරේක අධ්‍යක්ෂ
පුද්‍රාර ඇුත් දෙපාර්තමේන්තු ප්‍රධානීන්	-	පුද්‍රාර ඇුත් අධ්‍යක්ෂ
පු. විද්‍යාපත්‍රිත්	-	පුද්‍රාර ඇුත් අධ්‍යක්ෂ

උපදේශකවරු

- එම්.ඊ.ද ආබාධ
- ඩී.ඩී.ඩී සිල්වා
- ජ්. උස්වත්ත-අාරච්චි
- ජ්. විරකෝන්
- එච්.ඩී.ඩී. අංබුවර්ධන
- විනුම විරසුරිය
- ඉංජිනේරු සේවා
- නීති
- ආර්ථික විද්‍යා හා රාජ්‍ය මූල්‍ය
- කමිකරු
- මහ බැංකු උරුමය ව්‍යාපෘතිය
- මූල්‍ය අංශය සහ නීති ප්‍රතිසංස්කරණ

විගණක

එස්සි.මෙයුදුන්නො
විගණකාධිපති

පටුන

පළමුවැනි කොටස

පිටත

1.	ආර්ථික ස්ථියාකාරීත්වය, ඉදිරි දැක්ම, ගැටළ සහ ප්‍රතිපත්ති	1
1.1	නැදින්වීම	5
1.2	රාජ්‍යත්වර වාතාවරණය	16
1.3	නිෂ්පාදන වර්ධනය සහ ආශික ස්ථියාකාරීත්වය කෘෂිකර්මය කර්මාන්ත යේවා ආයය	18 21 25 29
1.4	පරිගෝෂනය, ඉතිරිකිරීම් සහ ආයෝජන	31
1.5	මිල	32
1.6	වැටුප්	33
1.7	ජනගහනය, ගුම බලකාය සහ යේවා නිපුන්තිය	35
1.8	රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය, අයවැළ කටයුතු සහ රාජ්‍ය ණය	44
1.9	වෙළඳම, ගෙවුම් තුළනය සහ සංචාරක ව්‍යාපාරය	49
1.10	මූල්‍ය ආයය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය මුදල ඇපුම් පොලි අනුපාතික ප්‍රායිතා වෙළඳපාල අනෙකුත් උපනාතීන්	50 53 55 55 56 57
1.11	2003 පදනා ආර්ථික දැක්ම සහ මැදි කාලීන අපේක්ෂා 2003 පදනා ජාත්‍යත්වර ආර්ථික අපේක්ෂා 2003 පදනා ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික අපේක්ෂා මැදි කාලීන සාර්ථක ආර්ථික අපේක්ෂා	57 57 58 62 64
1.12	ආර්ථික ගැටළ සහ ප්‍රතිපත්ති	
2.	ජාතික ආදායම සහ වියදම	87
2.1	පමණික උපනාතීන්	94
2.2	ආශික ස්ථියාකාරීත්වය කෘෂිකර්මික ආයය කාර්මික ආයය යේවා ආයය	94 95 96
2.3	වියදම	98
2.4	පවත්නා සම්පත් සහ උපයෝගනය	103
2.5	දේශීය සහ ජාතික ඉතිරිකිරීම්	104
3.	කෘෂිකර්මය, ධීවර සහ වන සම්පත්	105
3.1	සම්පත් උපනාතීන්	105
3.2	කෘෂිකර්මික ප්‍රතිපත්ති සහ ආයතනීක පහසුකම්	105

3.3	අපනයන බෝග	109
	නේ	109
	රබර්	111
	පොල්	112
	අනෙකුත් අපනයන බෝග	113
3.4	දේශීය කෘෂිකර්මය	115
	වී	115
	අනෙකුත් සෙක්තු බෝග	117
	එළවුල සහ පළනුරු	117
	සිනි	118
3.5	ධිවර සහ පැණු සම්පත්	119
	ධිවර	119
	පැණු සම්පත්	120
3.6	යෙදුවම්	121
	පොජාර	121
	විජ	121
	කෘෂි රසායන ද්‍රව්‍ය	122
3.7	වත සම්පත්	122
4.	කර්මාන්ත	
4.1	සමස්ත උපනතින්	123
4.2	නිෂ්පාදනය	127
	පෙරුදුලින අංශයේ කර්මාන්ත	128
	ප්‍රධාන කාර්මික අංශවල ස්ථියාකාරීත්වය	128
	රෙදිපිළි, ඇඟල්ම් සහ සම නිෂ්පාදන	128
	ආහාර, පාන වර්ග සහ දුම්කොළ	134
	රසායන, බතිජ තෙල්, රබර් සහ ජලාස්ථින් නිෂ්පාදන	135
	ලෝහ තොටත බතිජ නිෂ්පාදන	136
	සකස්කළ ලෝහ නිෂ්පාදන	137
	අනෙකුත් නිෂ්පාදන	138
	රාජ්‍ය අංශයේ කර්මාන්ත	139
4.3	එකතු කළ අයය සහ ධාරිතා උපයෝගනය	139
4.4	නිෂ්පාදන පිරිවැය, ලාභදින්වය සහ සේවා නිපුණ්තිය	140
	කර්මාන්තයන්හි ගුම එලදුළීතාවය	142
	සේවා නිපුණ්තිය	143
4.5	ආයෝගන	143
	විශේෂ ආයෝගන	143
	දේශීය ආයෝගන	146
4.6	කර්මාන්ත අංශයට සපයා ඇති ණය පහසුකම්	147
4.7	කාර්මික ප්‍රතිපත්තිය	148
	කර්මාන්ත අංශයට සපයා ඇති දිරිදීම්	149
4.8	කර්මාන්ත ජ්‍යෙන්ජන වීම	151
5.	ආර්ථික හා සමාජ පොදු කාර්ය පිරිවැය	
5.1	සමස්ත නිරීක්ෂණ	152
5.2	සෞඛ්‍ය	153
5.3	අධ්‍යාපනය	155

	සාමාන්‍ය අධ්‍යාපනය	155
	උස්ස අධ්‍යාපනය	158
	කාර්මික අධ්‍යාපනය හා වෘත්තීය පුහුණුව	159
5.4	පණුවල පුවමාරු සේවා	159
	විදුලි සංදේශ සේවය	159
	තැපැල් සේවය	161
5.5	බලශක්තිය	162
	විදුලිය බලය	162
	බතිත තෙල්	165
	එල්. ඩී. ගැස්	167
5.6	ප්‍රවාහනය	167
	මාර්ග සංවර්ධනය	167
	මහි ප්‍රවාහනය	168
	බසරථ මහි ප්‍රවාහනය	168
	දුම්රිය ප්‍රවාහනය	170
	සිවිල් ගුවන් සේවාව	171
	විරාය සේවා	172
5.7	ව්‍යුත්මාර්ග සහ ජනාධාරු	174
5.8	විශේෂ වැඩසටහන්	174
	නිවාස	174
	නාගරික සංවර්ධනය	176
	ඡල සම්පාදනය හා සනීපාරක්ෂාව	177
	සමස්යාධි වැඩසටහන	178
5.9	පරිපරය	180
6.	මිල සහ වැටුප්	
6.1	සමස්ත නිරීක්ෂණය	182
6.2	මිල	182
	කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය	186
	මහ කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය	187
	කොළඹ දියුලුක්කයේ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය	187
	ශ්‍රී ලංකා පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය	188
	නොය අලවි මිල දර්ශකය	189
	ප්‍රාදේශීය උද්ධමන අනුපාත	190
	ප්‍රාදේශීය මිල ගණන වෙනස්වීම	190
6.3	වැටුප්	195
	රාත්‍ර අංශය	195
	සංචිත පොදුගලික අංශය	195
	අයචිත පොදුගලික අංශය	196
7.	ජනගහනය, ග්‍රම බලකාය සහ සේවා නිපුක්තිය	
7.1	සමස්ත නිරීක්ෂණය	197
7.2	ජනගහනය	201
7.3	ග්‍රම බලකාය	201
7.4	සේවා නිපුක්තිය	203
7.5	සේවා විපුක්තිය	205
7.6	විදේශ සේවා නිපුක්තිය	206

8. රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්ති සහ අයවැය කටයුතු	
8.1 යමස්ත නීරික්ෂණය හා ප්‍රතිපත්ති කාර්ය සාධනය	209
8.2 අයවැය තත්ත්වය	220
8.3 ආදයම	224
ඛුද ආදයම	225
ඛුද තොට්‍යා ආදයම	228
8.4 වියදම	228
වර්තන වියදම	228
රාජ්‍ය ආයෝගනය	236
අත්තිකාරම් හිඹුමේ ත්‍රියාකාරීත්වය	237
8.5 පළාත් සහා	237
ආදයම	238
වියදම	239
මධ්‍යම රජයේ පුද්‍යනයන්	239
8.6 රාජ්‍ය ව්‍යවසාය ප්‍රතිපාදීකරණ	239
8.7 අයවැය නිං්‍ය මූල්‍යනය	241
දේශීය ණය ගැනීම්	241
විදේශීය ණය ගැනීම්	243
විදේශ පුද්‍ය	244
පෙර්ලිකරණ ලැබීම්	244
8.8 රාජ්‍ය ණය	244
දේශීය ණය	245
විදේශීය ණය	250
ෂය පේවාකාරණ ගෙවීම්	251
සමස්ත රාජ්‍ය ආංශයේ ණය	252
9. වෙළෙඳාම, ගෙවුම් තුළනය සහ සංවාරක ව්‍යාපාරය	
9.1 යමස්ත විවරණය	253
9.2 අපනයන	256
අපනයන ව්‍යුහය	257
කාර්මික අපනයන	257
කෘෂිකාර්මික අපනයන	259
වැවුලි බේරු	259
වෙනත් කෘෂිකාර්මික නිෂ්පාදන	260
බතිජ නිෂ්පාදන	260
9.3 ආනයන	260
ආනයන ව්‍යුහය	261
පාරිගෙෂීක හාණ්ඩ	261
අන්තර් හාණ්ඩ	262
ආයෝගන හාණ්ඩ	263
වෙළඳ දිසාව	263
9.4 පේවා සහ ආදයම්	264
9.5 ජ්‍යෙෂ්ඨ සංුනාම	265
9.6 ප්‍රාගධන සංවලන	265
දිගුකාලීන ප්‍රාගධනය	266
කොට්ඨාසීන ප්‍රාගධනය	268
9.7 විදේශ විනිමය වෙළඳපොල වර්ධනයන්	268
ඉදිරි විනිමය වෙළඳපොල	269
9.8 විදේශ වන්තම්	270

9.9	විදේශ ණය	271
9.10	ණය සේවා ගෙවීම්	272
9.11	විදේශ වෙළඳ වානාවරණය සහ ප්‍රතිපත්තිය විදේශීය වෙළඳාම මත වූ තිරු බදු සහ අනෙකුත් බදු ආනයන හා අපනයන පාලනය	273
	උදිසිලි හා ඇඟලම් පාඨ ප්‍රමාණයන් වෙන්කිරීම	274
	අපනයනකරුවන් සඳහා දිරිගැනීම්	276
	අපනයනකරුවන් සඳහා ආයතනික පහසුකම්	277
	නැවු ගාස්තු	277
9.12	වෙළඳ සබඳතා, වෙළඳ සහ නිශ්චාෂණ ස්ථියාලිලිවෙන්	282
9.13	අභ්‍යන්තර වෙළඳාම සහ ආයතනික වැඩිපිළිවෙල	285
9.14	සංවාරක කර්මාන්තය	286
10.	මූල්‍ය අංශය	
10.1	මූදල ප්‍රතිපත්තිය	290
10.2	මූදල හා ග්‍යය සමස්තයන් සංවිත මූදල	291
	මූදල සැපුපුම	291
10.3	මූල්‍ය සම්බන්ධය (M_4)	294
10.4	පොලී අනුපාතික මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්තිමය පොලී අනුපාතික කෙටිකාලීන පොලී අනුපාතික තැන්පතු සහ ග්‍යය අනුපාතික	296
	මධ්‍ය හා දිග්‍යකාලීන රැඹෝ සුරක්ෂිත පොලී අනුපාතික සාගමික ග්‍යය සුරක්ෂිත පොලී අනුපාතිකය	297
	නෙතින් පොලී අනුපාතිකය හා වෙළඳපොල පොලී අනුපාතිකය	299
10.5	වාණිජ බැංකු කටයුතු වාණිජ බැංකුවල වත්කම් හා වගකීම් ව්‍යුහය දේශීය බැංකු ඒකක විදේශීය ව්‍යවහාර මූදල බැංකු ඒකක වාණිජ බැංකුවල දේශීය ඒකකයන්හි අරමුදල ප්‍රහවයන් සහ සාවිතය	300
	වාණිජ බැංකු ග්‍යය සහ අත්තිකාරම්	300
10.6	මහ බැංකු කටයුතු	300
	මහ බැංකුවේ වත්කම් සහ වගකීම් ව්‍යුහය	301
	ගෙවීම් සහ පියවීම් පදනම්තියන් හි සංවර්ධනය	301
10.7	බැංකු සංවර්ධනය භාවා වනාප්තිය බැංකු පහසුකම්	309
	ගාබා වනාප්තිය	309
	බැංකු පහසුකම්	311
10.8	ශ්‍රී ලංකා ග්‍යය තොරතුරු කාය්සීංයය	311
10.9	ග්‍රාමීය බැංකු සහ ග්‍යය සමස්ත උපනතින් සහ වර්ධනයන් දුදිරි වෙළඳ හිටිපුම් තුම්ය (ගොවී සහනය) නව සපිරි ග්‍රාමීය ග්‍යය යෝජනා තුම්ය විගා රජුණු යෝජනා තුම්ය	312
	ඡ්‍යුද මූල්‍යකරණ යෝජනා තුම්ය	312
	ජාතික සංවර්ධන හාරකාර අරමුදල	312
10.10	අනෙකුත් මූල්‍ය අශ්‍යනන ඉත්තිරි නිරීම් ආයතන හිටිපුම්ගත ඉත්තිරිනිරීම් ආයතන දිග්‍යකාලීන ග්‍යය දෙන ආයතන මූල්‍ය සමාගම	319
	ඉත්තිරි නිරීම් ආයතන	319
	හිටිපුම්ගත ඉත්තිරිනිරීම් ආයතන	319
	දිග්‍යකාලීන ග්‍යය දෙන ආයතන	320
	මූල්‍ය සමාගම	321

10.11	වියෙෂීන මුල්‍ය ආයතන	322
	වශේක් බැංකු	322
	වියෙෂීන කළේබදු සමාගම	322
	වත්වයායක ප්‍රායෝගින සමාගම	323
	රුක්ෂණ සමාගම	323
10.12	මුදල් වෙළෙදපොල	324
	මුදල් හා විදේශීය විනිමය වෙළෙදපොල	324
	අත්තර බැංකු ජේස්ජ් මුදල් වෙළෙදපොල	324
	ප්‍රාථමික හාංස්බාගාර බිල්පත් වෙළෙදපොල	324
	මහ බැංකු ප්‍රතිමිලදී ගැණුම් වෙළෙදපොල	328
	මහ බැංකු ප්‍රතිවිත්තුම් වෙළෙදපොල	328
	හාංස්බාගාර බිල්පත් සඳහා මහ බැංකු වට්ටම් සහ ප්‍රතිවිත්තුම් වෙළෙදපොල	329
	දේශීය විදේශ විනිමය වෙළෙදපොල	329
	වාණිජ පත්‍ර	329
	ශ්‍රී ලංකා සංචාරක බැඳුම්කර	329
	හාංස්බාගාර බැඳුම්කර	330
	රුපියල් ණය	331
	ඡේකන හාර	331
10.13	ප්‍රායෝගින වෙළෙදපොල	331
	කොටස වෙළෙදපොල දර්ශකයන්	332
	ප්‍රාථමික වෙළෙදපොල	333
	ද්විතීයික වෙළෙදපොල	333
	වෙළෙදපොලෙහි උපනතීන්	334
	කලාපීය සහ ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර කොටස වෙළෙදපොල	335
	ශේරු අරා ගැනීමේ හැකියාව යුතුකිගෙන තිරිම	336

දෙවැනි කොටස

ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ හිණුම් හා කටයුතු

I - LXXX

තුන්වැනි කොටස

මුදල් මණ්ඩලය විසින් 2002 වර්ෂයේදී උපයෝගී කරගතු ලැබූ ප්‍රධාන පරිපාලන විධිවිධාන, මෙහෙයුම් උපදෙස්, වතුලේඛ, නියෝග සහ තිබේදන

i - xcvi

සිවිවැනි කොටස

මහ බැංකුවේ සහ ශ්‍රී ලංකාවේ බැංකු ආයතනවල වැඩකටයුතු හා මෙහෙයුම්වලට අදාළ 2002 වර්ෂයේ ප්‍රධාන තිති අණ්ඩනත්

I - CV

සංඛ්‍යා ලේඛන පරිභෑෂිතය

වියෙෂ සංඛ්‍යා ලේඛන පරිභෑෂිතය

පළමුවකි කොටස - සංඛ්‍යා සටහන්

පිටපත

1.	ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය ඉදිරි දැක්ම ගැටළ සහ ප්‍රතිපත්ති	
1.1	නොරාගත් සාර්ථක ආර්ථික දරුණක	2
1.2	ලෝක ආර්ථික දැක්ම පිළිබඳ තීර්ණණ - පුරෝගපත	15
1.3	ස්ථාවර මිල යටතේ දෙ රාතික නිෂ්පාදිතයේ වර්ධනය	17
1.4	පවත්නා යාධික මිල අනුව දෙ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ආර්ථික සංපූර්ණය	18
1.5	රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වයේ පාරාගය	35
1.6	විදේශීය ආශයේ දරුණක	44
1.7	මූල්‍ය යාචානී	49
1.8	මැදිකාලින සාර්ථක ආර්ථික දරුණක	62
1.9	ජ්‍යෙෂ්ඨත්වර සංවර්ධන පමාණක මූලික මෘදු වැඩපතන (මුදල වර්ෂ 2003– 2006)	74
2.	ජාතික ආදායම සහ වියදම්	
2.1	ස්ථාවර (1996) යාධික වියදම් මිල අනුව දෙ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ආර්ථික සංපූර්ණය සහ වර්ධනය	88
2.2	අනෙකුත් කාමිකාරීමික උප ආශයේ සංපූර්ණය	94
2.3	පම්පත් ඉල්ලම්	103
2.4	පම්පත් සංපූර්ණය සහ උපයෝගනය (1996 ස්ථාවර මිල අනුව)	104
2.5	ජාතික ඉතිරිකිරීම් (පවත්නා වෙළෙඳ මිල අනුව)	104
3.	කාමිකර්මය, දිවර සහ වන පම්පත්	
3.1	ප්‍රධාන කාමිකර්මික නිෂ්පාදන සහ මිල වෙනස්වීම්	105
3.2	නො වගා ආශය පිළිබඳ යාචානී	110
3.3	රබර් වගා ආශය පිළිබඳ යාචානී	111
3.4	පොල් වගා ආශය පිළිබඳ යාචානී	113
3.5	අනෙකුත් අපනයන බෝග නිෂ්පාදනයන්	114
3.6	ලි වගා ආශය පිළිබඳ යාචානී	116
3.7	සිනි නිෂ්පාදන ආශය පිළිබඳ යාචානී	118
3.8	මන්සා නිෂ්පාදනය	119
3.9	බෝග අනුව පොහොර හාවිනය	121
3.10	වන පම්පත් ආශය පිළිබඳ යාචානී	122
4.	කර්මාන්ත	
4.1	කර්මාන්ත ආශයේ නිෂ්පාදන විනාකම	125
4.2	පොද්ගලික ආශයේ කාර්මික නිෂ්පාදන දරුණකය	127
4.3	කාර්මික නිෂ්පාදන විවෘතාකම	136
4.4	රාජ්‍ය ආශයේ ප්‍රධාන කර්මාන්ත නිමුවම් දරුණකය	139
4.5	කර්මාන්ත ආශයේ එකතු වූ අයය	140
4.6	ශ්‍රී ලංකා ආයෝගන මණ්ඩලය යටතේ නොවන පොද්ගලික ආශයේ කර්මාන්තවල නිමුවම් ලාය	141
4.7	ශ්‍රී ලංකා ආයෝගන මණ්ඩලය යටතේ නොවන කර්මාන්තවල දේශීය පිරිවැය ව්‍යුහය	142
4.8	ආයෝගන මණ්ඩලයට අයන් නොවන පොද්ගලික ආශයේ කර්මාන්තවල ගුම එලදීනා දරුණකය	142
4.9	ආයෝගන මණ්ඩලයට අයන් නොවන පොද්ගලික ආශයේ කර්මාන්තවල යෝවා නීයුත්තිය	143
4.10	ශ්‍රී ලංකා ආයෝගන මණ්ඩලයට අයන් ව්‍යවසායයන් මගින් දනට කර ඇති ආයෝගන ඉපැළුම්	144
4.11	ආයෝගන මණ්ඩල ව්‍යවසායයන්හි යෝවා නීයුත්තිය සහ අපනයන ඉපැළුම්	145

4.12	ආයෝජන මණ්ඩලය යටතේ අනුමත කරන ලද සහ හිටියගත් ආයෝජන සහ සේවා නිපුක්තිය	145
4.13	වාණිජ කටයුතුවල තීරන ආයෝජන මණ්ඩල වනවසායයන්	146
4.14	බිජේ-සි.ඩී.බැංකුව සහ ජාතික සාර්ථකතා බැංකුව විසින් කර්මාන්ත ආයාචන පහසුකම් - 2002	147
5.	ආර්ථික හා සමාජ පොදු කාර්ය පිරිවැය	
5.1	යටතල පහසුකම් සඳහා වූ රාජ්‍ය ආයෝජන	153
5.2	රජයේ සෞඛ්‍ය සේවය	154
5.3	පෙෂෑගලික රෝහල්වල ස්ථියාකාරීත්වය	155
5.4	සාමාන්‍ය හා විශ්ව විද්‍යාල අධ්‍යාපනය	157
5.5	නැපුල් සහ විදුලි සායුද්‍ය සේවා	161
5.6	විදුලිබල අංශයේ ස්ථියාකාරීත්වය	163
5.7	බනිජනේල අංශයේ මූලික ලක්ෂණ	166
5.8	ගමනාගමන අංශයේ මූලික ලක්ෂණ	169
5.9	විරාය සේවා ස්ථියාකාරීත්වය	173
5.10	රාජ්‍ය අංශයේ නිවාස වැඩියටහන	175
5.11	සමෘද්ධි ප්‍රහසාධන වැඩියටහන	179
6.	මිල සහ වැශ්‍ය	
6.1	වාර්ෂික සාමාන්‍ය මිල වෙනස්වීම	182
6.2	2001 පහ 2002 ව්‍යවරවල පරිපාලන හාණි මිල සායුද්ධාන්‍යන්	184
6.3	කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුණුකය	186
6.4	මහ කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුණුකය	187
6.5	කොළඹ දිස්ත්‍රික් පාරිභෝගිකයේ මිල දරුණුකය	188
6.6	ශ්‍රී ලංකා පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දරුණුකය	189
6.7	කොය අලවී මිල දරුණුකය	190
6.8	දිස්ත්‍රික්ක පාරිභෝගික මිල දරුණුකය	191
6.9	නොරාගත් ආහාර ද්‍රව්‍ය නිශිපයක සිල්ලර මිල ගණන්	191
6.10	නොරාගත් වෙළෙදපොල නිශිපයක නොරාගත් ආහාර ද්‍රව්‍ය සඳහා 2001-2002 වර්ෂවල පැවැති සිල්ලර මිලකින් වාර්ෂික සාමාන්‍යයන්	191
6.11	නොරාගත් වෙළෙදපොල නිශිපයක නොරාගත් ආහාර ද්‍රව්‍යවල සාමාන්‍ය මිල ගණන් කොළඹ හා දුම්පිළු මිල ගණන්වලට සාපේශ්‍යව ප්‍රතිශත වෙනස	192
6.12	වැශ්‍ය පරිමාණ දරුණුක අංක	195
7.	ජනගහනය, ගුම් බලකාය සහ සේවා නිපුක්තිය	
7.1	දිස්ත්‍රික් මට්ටම් ජනගහනය	201
7.2	ගුම් බලකා සන්හාගින්වය	202
7.3	සේවා නිපුක්ති මූලයන්	202
7.4	ආර්ථික අංශ අනුව සේවා නිපුක්තිය	203
7.5	රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නිපුක්ති වෙනස්කම්	204
7.6	රාජ්‍ය අංශයේ සේවා නිපුක්ති වෙනස්කම්	205
7.7	සේවා විපුක්ති අනුපාතිකය	206
7.8	වයස් කාණ්ඩ අනුව සේවා විපුක්ති අනුපාතිකය	207
7.9	අධ්‍යාපන මට්ටම අනුව සේවා විපුක්ති අනුපාතිකය	207
7.10	විද්‍යා සේවා නිපුක්තිය	208
8.	රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සහ අයවැය කටයුතු	
8.1	රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ පමිණියාන්වය	222
8.2	රාජ්‍ය ආදයම් සාපුත්‍රීයාන් මිශ්‍රණාන්වය	226
8.3	ආර්ථික වර්ගිකරණයට අනුව වියදම සහ ඇද්ධ ගායැම්	230
8.4	කාර්යයන් අනුව වියදම් වර්ගිකරණය	235

8.5	පළාත් සහාවල අයවැය තන්ත්වය	238
8.6	නොපියුම් රාජ්‍ය ණය	245
8.7	රාජ්‍ය මය සේවාකරණ ගෙවීම්	251
8.8	රාජ්‍ය මය දර්කන	252
9.	වෙළෙඳුම්, ගෙවීම් තුළනය සහ සංචාරක ව්‍යාපාරය	
9.1	ගෙවීම් තුළන විස්මේෂණාත්මක ඉදිරිපත් කිරීම	254
9.2	විදේශීය වෙළෙඳුමේහි ත්‍රියාකාරීන්වය	255
9.3	අපනයන සංපූර්ණය	257
9.4	ආනයනයන්හි අවසන් උපයෝගනය අනුව වර්ගිකරණය	261
9.5	ප්‍රධාන ආනයනයන්හි ප්‍රමාණ	262
9.6	ශුද්ධ සේවා, ආදායම් සහ සංාක්ෂාම	264
9.7	2002 වර්ෂය තුළ විදේශීය මය දෙන ආයනනවලින් විදේශ ආයාර ලබා දුන් ප්‍රධාන ව්‍යාපාරන්හි	266
9.8	විනිමය අනුපාතික වෙනස්වීම්	269
9.9	ශ්‍රී ලංකාවේ විදේශීය වත්තම්	271
9.10	නොපියා ඉතිරිව ඇති විදේශීය මය සහ බැංකු ආයාරේ විදේශීය වගකීම්	273
9.11	මය සේවා ගෙවීම්	274
9.12	සාමාන්‍ය ආනයන බඳු එකතු කිරීම් අනුපාතය	275
9.13	සංචාරක ව්‍යාපාරය පිළිබඳ පාඨ්‍ය ලේඛන (2000-2002)	288
10.	මූල්‍ය අංශය	
10.1	මූල්‍ය සංඛ්‍යා සාරාංශය	291
10.2	මූල්‍ය සමස්තයන් 2001 - 2002	293
10.3	මූල්‍ය සමස්තයන් සහ තුමුදුන් පාඨක 2000 - 2002	293
10.4	මූල්‍ය සම්මෘත්‍යයේ පාඨ්‍ය පාරාංශය (M_4)	295
10.5	ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතිකයන්හි වෙනස්වීම්	296
10.6	ශ්‍රී ලංකා අත්තර් බැංකු අර්ථ අනුපාතිකය (SLIBOR)	297
10.7	වාණිජ බැංකු වත්තම් සහ වගකීම්වල තොරාගත් ශිර්ස	302
10.8	වාණිජ බැංකුවල පම්පත් ප්‍රහවදයන් සහ උපයෝගනය 2001-2002	307
10.9	වාණිජ බැංකු මය සහ අත්තිකාරමින් ආභිජන ව්‍යාප්තිය	307
10.10	ප්‍රධාන ගෙවීම් පදනම්	309
10.11	නව වාණිජ බැංකු පහසුකම් - 2002	310
10.12	බැංකු ගාබා ව්‍යාප්තිය	311
10.13	වාණිජ බැංකු විසින් තීකුණ් කරනු ලැබූ මය කාවිපත්	312
10.14	නව පැවිරි ග්‍රාමීය මය යෝජනා තුමුදය යටතේ දෙන ලද වග මය	313
10.15	තැන්පත් සහ අත්තිකාරම් - තොරාගත් ග්‍රාමීය ආයනන	314
10.16	ඉදිරි වෙළෙඳ හිටිප්පම් - 2002	315
10.17	තොරාගත් නැතුම් මූල්‍ය මූල්‍යකරණ ආයනන/ව්‍යාපාති කිහිපයක ත්‍රියාකාරීන්වය 2002	316
10.18	ඡානික සංවර්ධන හාරකාර අරමුදලේ ත්‍රියාකාරීන්වය - නැතුම් මූල්‍ය මූල්‍යකරණ අංශය	317
10.19	දිගුකාලීන මය දෙන ආයනන වලින් අනුමත කරන ලද මය, අරමුණු අනුව වර්ගිකරණය	320
10.20	බලපත්‍රලාභී මූල්‍ය සමාගම්වල වත්තම් සහ වගකීම්	321
10.21	වණින් බැංකු තවපත්‍රවල ප්‍රගතිය	322
10.22	විශේෂිත කළුඛදු පමාගම්, කළු බඳු පහසුකම් - ආභිජන වර්ගිකරණය	323
10.23	මුදල් වෙළෙඳපොල ත්‍රියාකාරීන්වය 2000 - 2002	328
10.24	2002 හාණ්ඩාගාර බැඳුම්කර තීකුණුන්	330
10.25	2002 රුපියල් මය තීකුණ් කිරීම	331
10.26	ඒකක හාර	331
10.27	කොටස වෙළෙඳපොල දර්ශකයන්	332
10.28	2002 වසර තුළ දී සමාගම් විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද කොටස	333
10.29	2002 වර්ෂය තුළ දී ද්විතීයික කොටස වෙළෙඳපොලෙහි අලේව් වූ කොටස හි කාණ්ඩ අනුව ව්‍යාප්තිය	334
10.30	ප්‍රාදේශීය සහ ජාත්‍යන්තර වෙළෙඳපොල කොටස මිල දර්ශන	335

පළමු වැකි කොටස - රුප සටහන්

පුවුව

1.	ආර්ථික ක්‍රියාකාරීත්වය, ඉදිරිදැක්ම, ගැටළ සහ ප්‍රතිපත්ති	
1.1	සාර්ථක ආර්ථික දරුණක	5
1.1.1	මුළුන දෙ දේශීය නිෂ්පාදිතය සහ ආශික වර්ධනය	5
1.1.2	කොළඹ පාරිසේශීතයන්ගේ මිල දරුණකයෙහි වෙනස්වීම	5
1.1.3	අයවැය හිහය	5
1.1.4	විදේශ ජාගත් ගිණුමේ හිහය	5
1.2	මුළුන දෙ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ කාර්මුතය වර්ධන අනුපාතික (1999 - 2002)	17
1.3	දෙ දේශීය නිෂ්පාදිතයේ ආශික පාපුතිය	18
1.3.1	1992	18
1.3.2	2002	18
1.4	ආයෝජන සහ ඉතිරිතිරීම්	30
1.4.1	දේශීය ආයෝජන	30
1.4.2	දේශීය ඉතිරිතිරීම්	30
1.5	ගුම බලකායේ සහභාගිත්වය සහ සේවා විපුක්ති අනුපාතිකය	34
1.6	රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශයේ දරුණක	36
1.6.1	වියදම, ආදයම, වර්තන ගිණුමේ හිහය සහ සමස්ත හිහය	36
1.6.2	අයවැය හිහය පියවීම	36
1.6.3	රුපියලක් ඉපයු අපුරු - 2002	36
1.6.4	රුපියලක් වැය කළ අපුරු - 2002	36
1.7	විදේශ අංශයේ තොරතුරු දරුණක	46
1.7.1	ගෙවුම් තුළනය	46
1.7.2	සංඛ්‍යාත විනිමය අනුපාතිකය	46
1.7.3	විදේශ වත්තම්	46
1.7.4	විදේශ ණය සේවා අනුපාතය	46
1.8	මූල්‍ය අංශයේ දරුණක	54
1.8.1	පුලල මුදල ඇපපුම, සංවිත මුදල සහ මූල්‍ය වර්ධනය	54
1.8.2	දේශීය ගුරු බෙදීගාම	54
1.8.3	පොලී අනුපාතික	54
1.8.4	කොටස වෙළෙඳපොල දරුණක	54
2.	ජාතික ආදයම සහ වියදම	
2.1	කාර්මුතය දැදැති. වර්ධන අනුපාතය	87
2.2	ආයෝජන සහ ඉතුරුම් අනුපාතය	93
3.	කෘෂිකර්මය, දිවර සහ වන සම්පත්	
3.1	මිල සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය පිළිබඳ දරුණක : තේ	109
3.2	මිල සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය පිළිබඳ දරුණක : රබර්	111
3.3	මිල සහ නිෂ්පාදන පිරිවැය පිළිබඳ දරුණක : පොල්	112
3.4	වී නිෂ්පාදනය	116
3.5	සීනි සැපයුම	119
3.6	ප්‍රධාන බේරු වර්ගවල පොනොර යෙදුවුම්	120

4. කාර්මාන්ත	
4.1 කාර්මික නීංපාදන වර්ධනය සහ සංපූර්ණය	123
4.1.1 කාර්මික නීමුවේමේ වර්ධනය	123
4.1.2 කාර්මික නීංපාදනයේ සංපූර්ණය - 2002	123
4.2 ප්‍රධාන කාර්මික උප කාණ්ඩයන්හි ස්ථියාකාරීත්වය	126
4.3 පෙෂෑගලික අයයේ කාර්මික නීංපාදන ප්‍රමාණ දර්ශනය	128
4.4 කාර්මික නීංපාදනය තුළ පෙෂෑගලික හා රාජ්‍ය අය සතු කොටස	138
4.5 කාර්මික නීංපාදනයෙහි එකතු කළ වට්නාකම් ප්‍රතිශේෂය -2002	140
4.6 කර්මාන්තයන්හි ගුම එලදිනාව	142
4.7 ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපෘති මගින් දැනට කර ඇති ආයෝජන	144
4.8 අනුමත කළ හා ගිවිසුගත් ආයෝජන මණ්ඩල ව්‍යාපෘති	146
4.8.1 අනුමත කළ හා ගිවිසුගත් ව්‍යාපෘතින්	146
4.8.2 අනුමත කළ හා ගිවිසුගත් ආයෝජන	146
5. ආර්ථික හා සමාජ පොදු කාර්ය පිරිවැය	
5.1 සෞඛ්‍ය සහ අධ්‍යාපනය සඳහා වූ රජයේ වියදම	155
5.2 දුරකථන සනන්වාය	160
5.3 විදුලිබල උත්පාදනය සහ පරීභෝරනය	164
5.4 විදුලිබලය : සාමාන්‍ය ගාස්තු සහ රේකක පිරිවැය	164
5.5 බතිජ තෙල් නීංපාදන - දේශීය මිල ගණන් 2002	165
5.6 බතිජ තෙල් නීංපාදන - ජාතාන්තර මිල සහ ලංඛ.තී.ස. ආනයන මිල	167
6. මිල සහ වැටුප්	
6.1 කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශනය	186
6.2 මහ කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශනය	187
6.3 කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිභෝගික මිල දර්ශනය	188
6.4 ශ්‍රී ලංකා පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශනය	189
6.5 නොග අලුවී මිල දර්ශනය	190
6.6 මිල දර්ශනවල උපනති	191
6.7 තෙර්රාගත් හාණ්ඩවල මායික මිල ගණන්	192
6.7.1 රතු කුකුල් සහල්	192
6.7.2 පොල්	192
6.7.3 බෝ.වි	192
6.7.4 බලයා	192
7. ජනගහනය, ගුම බලකාය සහ සේවා නියුත්තිය	
7.1 ගුම බලකායකි සහ විරෝධියාවේ ප්‍රවණතාවය (1998 - 2002)	197
8. රාජ්‍ය මූල්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සහ අයවැය කටයුතු	
8.1 රාජ්‍ය මූල්‍ය දර්ශන	221
8.2 ආදයම් සංපූර්ණය	224
8.3 වර්තන වියදම් සංපූර්ණය	229
8.4 කාර්යයන් අනුව වියදම් සංපූර්ණය	231
8.5 පළාත් සහාවන්හි අයවැය ස්ථියාකාරීත්වය - 2002	237
8.6 අයවැය හිගය මූල්‍යනය	241
8.7 රාජ්‍ය ණය සංපූර්ණය	244
8.8 ණය සේවා කරන ගෙවීම්	251
රජයේ ණය සේවා ගෙවීම්	251
රජයේ ණය සේවා ගෙවීම් සහ රජයේ ආදායම්	251

9.	වෙළඳම, ගෙවුම් කුලනය සහ සංචාරක ව්‍යාපාරය	
9.1	ගෙවුම් කුලනය	255
9.2	විදේශීය වෙළඳම	255
9.2.1	වෙළඳ ගිණුම	255
9.2.2	අපනයන සහ ආනයන පරිමා දර්ශන	255
9.2.3	වෙළඳ මිල දර්ශන	255
9.2.4	යේවා වෙළඳම	255
9.3	ප්‍රධාන නාණ්ඩ අනුව අපනයන සංස්කීර්ණය	258
9.4	වෙළඳ දිකාව	263
9.4.1	අපනයන වෙළඳ දිකාව	263
9.4.2	ආනයනන වෙළඳ දිකාව	263
9.5	ප්‍රායෝගිත ලැබීම්	265
9.6	සංල විනිමය අනුපාතික	268
9.6.1	නාමික සංල විනිමය අනුපාතිකය	268
9.6.2	මූර්ත සංල විනිමය අනුපාතිකය	268
9.7	විනිමය අනුපාතිකයන්ගේ වෙනස්වීම - 2002	270
9.7.1	විනිමය අනුපාතික 2002	270
9.7.2	අන්තර් බැංකු ඉදිරි විනිමය ගණනෙනු - 2002	270
9.8	විදේශ වත්කම් (නෙශ්ටාසිකව)	271
9.9	විදේශ ගණය	272
9.10	මාසික සංචාරක පැමිණීම - 2001 සහ 2002	287
9.11	සංචාරක පැමිණීම සහ ආදායම් දර්ශන	287
10.	මූල්‍ය අංශය	
10.1	මූල්‍ය මුදල් සැපයුම, සංවිත මුදල් සහ මූල්‍ය වර්ධනය	292
10.2	මුදල් පදනම සහ මුදල් අණකය	294
10.3	මූල්‍ය සමස්තයන් : සංසරණ ප්‍රවේශය සහ මුදල් අණකය	295
10.3.1	මුදල් සැපයුම	295
10.3.2	දේශීය ගණය	295
10.3.3	ඇද්ධ විදේශීය වත්කම්	295
10.3.4	ආදායම් සංසරණ ප්‍රවේශය සහ මුදල් අණකය	295
10.4	පොලී අනුපාතික	298
10.4.1	හාණ්ඩාගාර බිල්පත් - එලද අනුපාතික	298
10.4.2	තැන්පතු අනුපාතික	298
10.4.3	ජය පොලී අනුපාතික	298
10.4.4	ඒක්සණ මුදල් වෙළඳපොල අනුපාතික සහ ශ්‍රී ලංකා අන්තර් බැංකු අර්ථභාණ අනුපාතිකය	298
10.5	රජයේ සුරෙකුම්පත් සඳහා ද්වීතීයික වෙළඳපොල එලද ව්‍යුහ	300
10.6	සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	319
10.6.1	සේවක අර්ථසාධක අරමුදලේ දායක මුදල් ලැබීම් සහ ආපසු ගෙවීම්	319
10.6.2	ආයෝජන මත එලද අනුපාතිකය	319
10.7	කොටස වෙළඳපොල දර්ශන	332
10.7.1	කොටස මිල දර්ශන	332
10.7.2	කොටස වෙළඳපොල ගණනෙනු	332
10.7.3	ඇද්ධ විරාතික මිලදී ගැණුම්	332
10.8	කොටස මිල ගණන්	335
10.8.1	කොටස මිල ගණන් - ප්‍රධාන ජාත්‍යන්තර වෙළඳපොලවල හා සැපයීම	335
10.8.2	කොටස මිල ගණන් - දකුණු ආසියානු වෙළඳපොලවල හා සැපයීම	335

පළමුවන් කොටස - වියෝග සටහන්

පෙනුව

1. සාම ත්‍රියාවලියේ යමන් මග	6
2. සාමයේ ආස්ථීක ප්‍රතිලාභ	7
3. දිලිංගකම අඩු කිරීමේ උපාය මාර්ග පත්‍රිකාව	9
4. දිලිංගකම අඩු කිරීමේ සහ ආස්ථීක වර්ධන පහසුකම්	12
5. රාජ්‍ය මූල්‍ය කළමනාකරණ (වගකීම්) පනන	40
6. මුදල් නීති පනන පාශේෂනය කිරීම	51
7. ප්‍රධාන ආස්ථීක ප්‍රතිපත්තිමය ත්‍රියාමාර්ග : 2002 – 2003	75
8. මහජනතාව සඳහා දත්ත ප්‍රසිද්ධ කිරීමේ දින දර්ශණය	83
9. ජ්‍යාන්බද දළ දේශීය තිෂ්පාදිතය පිළිබඳ ප්‍රාථමික ඇස්කාමේන්තු	89
10. පෙෂාගලීන පරිශෝරන වියදම ප්‍රතිචුවන කිරීම	99
11. ඇඟලම් කර්මාන්තය හමුවේ ඇති අභියෝග	130
12. දීප වත්තන දත්ත රෝතිරීමේ විසිපස්වන පාවත්සරය සැමරීම	193
13. ශ්‍රී ලංකාවේ ගුම වෙළඳපොලෙහි මැත්කාලීන ප්‍රතිසංස්කරණ	198
14. එකතු කළ අගය මත බ්ලේද	212
15. රජයේ ග්‍යය දරාගැනීමේ හැකියාව	215
16. සමාරු සුභ සාධන ප්‍රතිසංස්කරණ	232
17. ශ්‍රී ලංකාවේ රාජ්‍ය ග්‍යය කළමනාකරණය: තුම, ගැටුණු සහ උපත්‍රම	247
18. අන්තර් ජාතික සභයෝගිකා ශිවිෂ්ම තුළින් උපරිම ප්‍රතිලාභ ලබා ගැනීම	278
19. අසවර්පන බැංකු බේරා ගැනීමට මහජන මුදල යොද ගත යුතුද?	304
20. සන්නීය විවාව වෙළඳපොල කටයුතු කරා යොමුවීම	325

සංචාර මල්වක පරිගණක

සංචාර සටහන්

අංක

ජාතික නිෂ්පාදිතය සහ වියදම

පවත්නා සාධක වියදම් අනුව දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය	1
ස්පාර්ශ (1996) සාධක වියදම් මිල අනුව දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය	2
සාධක වියදම් මිල අනුව කාර්මුමය දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය	3
සම්පත් හා එවායේ උපයෝගනය	4
පවත්නා වෙළෙද මිල අනුව දළ ජාතික වියදම	5
පවත්නා වෙළෙද මිල අනුව දළ දේශීය ප්‍රාග්ධන සම්පාදනය	6
පවත්නා වෙළෙද මිල අනුව පොදුගලික පාරිභෝගික වියදම	7
පවත්නා වෙළෙද මිල අනුව දළ ජාතික නිෂ්පාදිතය මත වියදම	8
දළ දේශීය වියදම සහ පවත්නා සම්පත් මාර්ග	9
ජාතික ඉතිරිනිරීම්	10
මුර්න ජාතික ආදයම	11

කාෂීකර්මය

ප්‍රධාන කාෂීකාර්මික බෝගවල උපනතින්	12
තේ, රබේ සහ පොල් නිෂ්පාදනය	13
වාර්ෂික වර්ෂාපතනය සහ වැඩි දින	14
දිස්ත්‍රික්ක අනුව වී වශය ආශයේ ත්‍රියාකාරීන්වය	15
වි නිෂ්පාදනය	16
අනෙකුත් කේතු බෝග ආශයේහි ත්‍රියාකාරීන්වය	17

කර්මාන්ත

කාර්මික නිෂ්පාදන විවිධාකම	18
ශ්‍රී ලංකා ආයෝගන මණ්ඩලය විසින් අනුමත කළ කාර්මික ආයෝගන	19
ශ්‍රී ලංකා ආයෝගන මණ්ඩලයේ ව්‍යවසායන් විසින් දක්ව කර ඇති ආයෝගන	20
රාජ්‍ය හා පොදුගලික ආශයේ කර්මාන්තයන්හි සංපූර්ණය	21
කර්මාන්තයන්හි එකතු වූ අය (පවත්නා මිල අනුව)	22
කර්මාන්ත ආශයේ බාරිතා උපයෝගනය	23
රාජ්‍ය කාර්මික ව්‍යවසායන්හි වාර්ෂික බාරිතාව, නිෂ්පාදන සහ විකුණුම් ප්‍රමාණයන්	24
රාජ්‍ය ආශයේ කර්මාන්තයන්හි දේවා ත්‍රිපූජ්‍යන්	25
පාඨ ලැබූ ඇති ප්‍රමාණය සහ උපයෝගනය	26
කාර්මික ව්‍යවසායන්හි ප්‍රාදේශීය ව්‍යාපෘතිය	27
පොදුගලික ආශයේ මාසික කර්මාන්ත ප්‍රමාණ දර්ශකය - 2002	28
පොදුගලික ආශයේ සමුව්‍යිත මාසික කර්මාන්ත නිෂ්පාදන ප්‍රමාණ දර්ශකය - 2002	29

ආර්ථික හා සමාජ පොදු කාර්ය පිටපත

රජයේ පොදු සංඝ සේවය	30
සාමාන්‍ය සහ විශ්ව විද්‍යාලයීය අධ්‍යාපනය	31
තැපැල් හා විදුලි සංදේශ සේවා	32
බලශක්ති අංශයේ ලුලික ලක්ෂණ	33
ප්‍රවාහනය	34
වරාය සේවා ත්‍රියාකාරීත්වය	35
මහවැලි සංවර්ධන වැඩපිළිවල යටතේ වගා කළ ඉඩම් ප්‍රමාණය	36
මහවැලි සංවර්ධන යෝජනා ක්‍රමය යටතේ පැවුල් පදිංචි කිරීම	37

මිල සහ වැටුප්

කොළඹ දිස්ත්‍රික්කයේ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය	38
කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය	39
මහ කොළඹ පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය	40
ශ්‍රී ලංකා පාරිභෝගිකයන්ගේ මිල දර්ශකය	41
තොග අලෙවී මිල දර්ශකය	42
තොරාගත් භාණ්ඩවල තොග මිල	43
වැටුප් ප්‍රමාණ දර්ශන ආක	44

ජනගහනය, ගුම් බලකාය සහ සේවා ත්‍රියුක්තිය

ජනගහන පිළිබඳ ලුලික දත්ත	45
දිස්ත්‍රික්ක අනුව ජනගහනය	46
ගුම් බලකා සහභාගින්ව අනුපාතිකය	47
ගුම් බලකායෙහි ප්‍රවරුතා	48
රාජ්‍ය අංශයේ සේවා ත්‍රියුක්තිය	49
සේවක අර්ථසාධක අරමුදල	50
සේවා ත්‍රියුක්තියන්ගේ හාරකාර අරමුදල	51
පොද්ගලික අංශයේ කර්මාන්තවල වැඩවර්තන	52

රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු

රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු පිළිබඳ සම්පිණිතය	53
රාජ්‍ය ආදායම	54
ශ්‍රී ලංකා රජයේ ගෙවීම්	55
ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවේ සම්මත වියදම - 2002	56
ශ්‍රී ලංකා ආණ්ඩුවේ සම්මත වියදම - 2003	57
රාජ්‍ය සංස්ථාවන්ට සහ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනවලට කරන ලද වර්තන පැවැරුම්	58
රාජ්‍ය සංස්ථාවන්ට සහ ව්‍යවස්ථාපිත ආයතනවලට කරන ලද ප්‍රායෝගික පැවැරුම්	59
අත්තිකාරම හිණුම් කටයුතු	60
මූල්‍ය වත්කම් අන්තර් කරගැනීම සඳහා ණයදීම	61
රජයේ ඇද්ධ මූල්‍ය හිඣය පියවීම	62
ආර්ථික වර්ගිකරණයට අනුව රජයේ ආදායම	63
ආර්ථික වර්ගිකරණයට අනුව රජයේ වියදම සහ ආපසු ගෙවීම අඩු කළ පසු ණයදීම්	64

අභේරික වර්ගීකරණයට අනුව රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු	65
නොකියටු රාජ්‍ය ණය පාලනීය	66
රාජ්‍ය නිය අයිතිය	67
හාජේබාගාර බිඳීපන් සහ හාජේබාගාර බැඳුම්කරවල හිමිකම්	68
රුපියල් නිය හිමිකම්	69
රජයේ සුරෙකුම්පන්වල වට්නාකම හා එලදුව	70
හිමිකම් අනුව නොකියටු විදේශ නිය	71
විදේශ නිය - 2002	72
ශුද්ධ විදේශාධාර ලැබීම්	73
නොකියටු රාජ්‍ය නිය (වසර අවසානයේදී)	74
පොද්ගලීකරණ වැවසටහනෙහි ස්ථාකාරීන්වය	75

විදේශීය ආයය

මහ බැංකුවේ වෙළෙද දර්ශක - වට්නාකම	76
මහ බැංකුවේ වෙළෙද දර්ශක - පරිමාව	77
මහ බැංකුවේ වෙළෙද දර්ශක - ඒකක වට්නාකම	78
විදේශීය වෙළෙදම	79
අපනයන	80
තේ අපනයන, විනුමුම හා මිල	81
තේ අපනයන - ප්‍රමාණය සහ වට්නාකම	82
රටවල් අනුව කෙරෙන තේ අපනයනය	83
රබර් අපනයන සහ මිල	84
රටවල් අනුව කෙරෙන රබර් අපනයනය	85
රටවල් අනුව කෙරෙන ඇළුම් අපනයනය	86
ප්‍රධාන පොල් නිෂ්පාදිත අපනයන සහ මිල	87
සුද්ධ කාමිකාරීක අපනයන ප්‍රමාණය සහ වට්නාකම	88
නෝරායන් කුත්තික හා බනිතමය අපනයන	89
ප්‍රධාන ආනයන හාජේබි වර්ග	90
ප්‍රධාන වෙළෙද ද්‍රව්‍ය ආනයනය හා අපනයනය	91
ආනයන වියදම්	92
වෙළෙද දිගාව	93
සංචාරක ව්‍යාපාරයේ සංචාරක පැමිණීම්, සේවා තියුන්තිය සහ තවානුත් බාරිතාව	94
සංචාරක ව්‍යාපාරයේ ප්‍රාදේශීය ව්‍යාපාරය පිළිබඳ දර්ශකයන් තිහිපයක්	95
ගෙවුම් තුළ විශ්ලේෂණාත්මකව ඉදිරිපත් නිරීම	96
ගෙවුම් තුළයය	97
සේවා, ආදායම් සහ සං්නාම	98
පොද්ගලීක ප්‍රේෂණ	99
විදේශීය සම්පන් සහ ඒවා යෙදුවූ අපුරු	100
විදේශීය සම්පන් පර්තරය පියවීම	101
ශ්‍රී ලංකාදාව විදේශීය වන්තම්	102
කාලවිශේදය අවසානයේදී විනිමය අනුපාතික	103
සාමාන්‍ය විනිමය අනුපාතික	104
නොගෙවා ඉතිරිව ඇති විදේශීය නිය සහ බැංකු ආයයේ විදේශීය වගකීම්	105

මුළුව අංශය	
මුළුව සමස්තයන් M_1 සහ M_2	106
පටු මුදල සැපයුම (M_1) වෙනස්වීම් පිළිබඳ විශ්ලේෂණය	107
මහ බැංකුවේ ව්‍යවහාර මුදල් නිශ්චත්ව (වටිනාකම අනුව)	108
වාණිජ බැංකුවල වන්කම් හා වගකීම්	109
මහ බැංකුවේ වන්කම් හා වගකීම්	110
මුළුව සම්භාෂණය - M_2	111
විදේශ ව්‍යවහාර මුදල බැංකු ඒකකයන්හි (විවෘත බැංක්) වන්කම් හා වගකීම්	112
ඒකාබෑද මුළුව සම්භාෂණය (විවෘත බැංක් ආනුළත්ව) - M_{2b}	113
ලියාපදිංචි මුළුව සමාගම්වල වන්කම් හා වගකීම්	114
මුළුව සම්භාෂණය - M_4	115
මහ බැංකුව විසින් විදේශ විනිමය මිලට ගැනීම් හා විකිණීම්	116
වාණිජ බැංකුවල සංවිත තනත්වය	117
ජාතික ඉතිරිකිරීමේ බැංකුවේ සහ වාණිජ බැංකුවල ඉතිරිකිරීම් සහ ස්ථාවර තැන්පත	118
රඟයේ පුරුණුම්වල එලද අනුපාත	119
පොලී අනුපාතිකයන්	120
ඉතිරිකිරීමේ හා දිගුකාලීන ණය දෙන ආයතනවල පොලී අනුපාතිකයන්	121
රජුණ කටයුතු	122
කොටස් වෙළෙදපොල කටයුතු	123
කොළඹ කොටස් යුවමාරුවෙහි ලැයිස්තුගත රූයකර නිශ්චත් නිර්ම - 2002	124
පුරුණුම් වර්ගය අනුව වාණිජ බැංකු නිය අත්තිකාරම්	125
අරමුණ හා කළපිරීම් රටාව අනුව වාණිජ බැංකු නිය සහ අත්තිකාරම්	126
නව සපිරි ග්‍රාමීය නිය ක්‍රමය යටතේ පුදුනය කරන ලද වග නිය	127
නව සපිරි ග්‍රාමීය නිය ක්‍රමය යටතේ මහත් බැංකුව සහ ලංකා බැංකුව විසින් අනුරුදු	128
ආභාර බෝග සඳහා පුදුනය කරන ලද වග නිය	
ගොවිතන සේවා මධ්‍යස්ථානවල පිහිටි ලංකා බැංකු උප කාර්යාලවල සහ සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකුවල	129
තැන්පත් හා අත්තිකාරම් හා (1991-2002) සහ 2002 වර්ෂය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක අනුව වර්ගිකරණය	130
වග රජුණ ක්‍රමයේ ත්‍රියාකාරීත්වය - වී වග අංශය	
දිස්ත්‍රික්ක සමුපකාර ග්‍රාමීය බැංකු සංගම්වල තැන්පත් හා අත්තිකාරම් (1994-2002) සහ	
2002 වර්ෂය සඳහා දිස්ත්‍රික්ක අනුව වර්ගිකරණය	131

වියෙන්ත සංඛ්‍යා ලේඛන පරිගිණවය

ජනනාව

• ජනගහන තොරතුරු	1
• ජීව සංඛ්‍යාත්මක	2
• ගුම බලකාය	3
• සේවා නිපුණතිය සහ සේවා විපුණතිය	4
• අධ්‍යාපනය	5
• සෞඛ්‍යය	6

ආදායම සහ වියදම

• සේවාවර සංඛ්‍යාත්මක(1996) මිල අනුව දළ දේශීය නිෂ්පාදනය (ද.දේශී)	7
පහ දළ රාත්තික නිෂ්පාදනය(ද.රාති)
• පවත්නා සංඛ්‍යාත්මක මිල යටතේ දළ දේශීය/රාතික නිෂ්පාදනය සහ වෙළෙදපොල	8
මිල යටතේ දළ රාතික නිෂ්පාදනය
• වෙළෙදපොල මිල යටතේ දළ දේශීය නිෂ්පාදනය පරිගෝරනය, ආයෝගනය සහ ඉනුරුම්	9

මිල සහ වැටුප්

• ශ්‍රී ලංකාවේ මිල දරුණක	10
• තාමික වැටුප් ප්‍රමාණ දරුණක	11

නිෂ්පාදන

• කෘෂිකාර්මික යෙදුවුම්	12
• කෘෂිකාර්මික නිමුළුම් සහ මිල	13
• කර්මාන්ත	14
• සේවා	15

ජාත්‍යන්තර මූදල

• වෙළෙද සංපුනීය සහ දිගාව	16
• වෙළෙද දරුණක	17
• ගෙවුම් තුළනය	18
• විදේශීය වත්කම්, විදේශීය ණය සහ විනිමය අනුපාතික	19

රුපය

• රාජ්‍ය මූල්‍ය කටයුතු	20
• ආදායම සහ වියදම	21
• රාජ්‍ය ජාය	22

බැංකු භා මූල්‍ය

• මූල්‍ය පමින්ඡලය	23
• පොලී අනුපාතිකයන්	24
• බැංකු සහ අනෙකුත් මූල්‍ය ආයතනවල මූල වත්කම්	25
• ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව විසින් තිබුන් කළ ව්‍යවහාර මූල්‍ය තොටුවු සහ කාසී	26